

INTERVIEWS 'Burgertop' over de woningnood in Zaanstreek-Waterland

'Luisteren naar de stemmen die anders niet gehoord worden'

De woningnood is groot en wordt met de dag groter. Zeker in deze regio. Hoe kun je het tij keren? Ambtenaren, politici en andere beleidsmakers krabben zich op het achterhoofd. Zij weten het soms ook niet meer en roepen de hulp in van de burgers, die maar wat graag mee willen denken. Dat doen ze zaterdag tijdens de eerste bijeenkomst van het Burgerberaad Wonen Zaanstreek-Waterland in de sporthal in Wormer. Vier deelnemers vertellen waarom ze daaraan meedoen.

Johan Moes
j.moes@mediahuis.nl

Purmerend/Zaandam ■ Een 'burgertop' wordt de bijeenkomst genoemd waarmee het Burgerberaad Wonen in deze regio zaterdag van start gaat. In de sporthal in Wormer komen vijfhonderd mensen bij elkaar om te filosoferen en discussiëren over de centrale vraag: Hoe ziet wonen in Zaanstreek-Waterland er in de toekomst uit? Hoeveel woningen zijn er nodig de komende decennia en wat voor soort woningen, waar moeten ze komen en waar vooral niet? Onder de vijfhonderd deelnemers zijn ambtenaren, politici en vertegenwoordigers van onder meer woningcorporaties, huurders-

verenigingen, bouwbedrijven, projectontwikkelaars en architectenbureaus. Maar de grootste groep wordt gevormd door gewone burgers: 14.000 willekeurige inwoners van de regio van zestien jaar en ouder kregen in februari een uitnodiging om mee te doen en daarvan hebben zich 372 aangemeld.

Positief

Het initiatief voor het Burgerberaad Wonen ontstond een jaar geleden nadat elders in het land, maar ook in het buitenland, positieve ervaringen waren opgedaan met een dergelijke vorm van burgerparticipatie. Daarbij ging het voornamelijk over andere onderwerpen, maar woningcorporaties en de zeven gemeenten in Zaanstreek-Waterland besloten dat de woonproblematiek een prima

thema was om het oor te luisteren te leggen bij 'de stemmen die anders niet gehoord worden', zoals het wordt genoemd.

Van de zeven gemeenten die aanvankelijk mee wilden doen, zijn in de loop van vorig jaar weer vier afgehaakt. Onder meer omdat ze zich niet willen conformeren aan eventuele uitkomsten van het beraad waar zij het niet mee eens zijn. Alleen Zaanstad, Purmerend en Wormerland doen nog mee, maar dat betekent niet dat de burgerdeelnemers alleen maar inwoners van die gemeenten zijn: zij komen uit alle zeven regiogemeenten.

Akkoord

Na de eerste 'burgertop' van zaterdag volgt een 'burgerforum' waarbij deelnemers de komende maanden

Sociale woningen in aanbouw in Purmerend.

ARCHIEFFOTO CEES HARTMAN

in kleinere groepjes een aantal keren bij elkaar komen om ideeën en suggesties uit te werken tot concrete voorstellen. Dat moet tijdens een bijeenkomst op 1 juli leiden tot een

'burgerakkoord'. Alle deelnemers van de 'burgertop' komen dan nogmaals bij elkaar om te stemmen over de voorstellen. Alle voorstellen met meer dan vijftig procent van de

stemmen komen in het 'burgerakkoord'.

Het akkoord wordt aangeboden aan de 27 deelnemende organisaties (dus gemeenten, corporaties, huur-

dersverenigingen en andere betrokken partijen) met het verzoek het ook daadwerkelijk uit te voeren. Alle organisaties hebben met elkaar afgesproken dat ze de uitkomsten se-

rius nemen en de voorstellen zullen uitvoeren of te verwerken in beleid. Als zij dat niet kunnen of willen, moeten ze daarover publiekelijk verantwoording afleggen.

'Kan over een jaar of vijftien mijn zoon nog ergens wonen?'

Naam: Erik Hazeleger
Leeftijd: 43
Woonplaats: Zaandam
Woonsituatie: sociale huurwoning

Erik Hazeleger en Nev. EIGEN FOTO

„Ik zit zelf niet in de situatie dat ik dringend een huis nodig heb dat niet beschikbaar is, maar ik voel me wel betrokken bij de problematiek. Misschien ook omdat ik een zoon heb, Nev. Hij is nu vier jaar en ik stel mezelf de vraag: als we veertien of vijftien jaar verder zijn, kan hij dan ergens wonen? En zo ja, waar dan en is die woning dan ook nog een beetje betaalbaar?“

„De situatie is de afgelopen jaren in mijn ogen alleen maar erger en vervelender geworden. Het wordt tijd dat er echt iets aan gedaan wordt. Ik ga niet roepen dat ik de oplossing heb. Maar ik denk dat het heel goed is om mensen met verschillende achtergronden samen te brengen om daarvoor te brainstormen en tot nieuwe inzichten te komen. Daarom ben ik heel enthousiast over de manier waarop dat nu vorm krijgt. Juist ook omdat de meeste deelnemers gewone burgers zijn en niet alleen maar ambtenaren, politici en directeuren van woningcorporaties. Zij praten natuur-

lijk veel met elkaar op een bepaald niveau over dit onderwerp, wat ook heel belangrijk is hoor, maar ze weten misschien niet altijd wat er bij de mensen leeft en speelt. Of wat de mensen op straat tegen elkaar zeggen, of in de kroeg.“

„Ik heb zelf geen heel uitgesproken ideeën over waar wel of niet gebouwd kan of mag worden. Maar er zijn best wel wat mogelijkheden. Binnen de steden, maar we moeten ons ook afvragen of er niet een beetje groen mag worden opgeofferd.“

'Je zult moeten bouwen op plekken die nu nog groen zijn'

Naam: Roos Boer
Leeftijd: 17
Woonplaats: Edam
Woonsituatie: thuis bij ouders

Roos Boer. EIGEN FOTO

„Binnenkort begin ik aan een hbo-studie in Utrecht. Daar kan ik geen woonruimte vinden. Dat vind ik voor mezelf nog niet zo erg, want ik kan in principe gewoon thuis blijven wonen. Maar ik ken genoeg jongeren voor wie dat een stuk lastiger is. Dat maakt wonen en de woningnood voor mij een belangrijk onderwerp om daar met andere mensen over te praten. Daarnaast is het ook gewoon leuk: ik ben al een tijd bezig met politieke standpunten en thuis discussiëren we ook best vaak over allerlei thema's. In die gesprekken komt ook bijna altijd de woningnood voorbij.“

„Volgens mij zijn er wel oplossingen, bijvoorbeeld in voormalige bedrijfspanden. Maar het is op dit moment helemaal niet zo gemakkelijk om die om te bouwen tot woningen. Het proces om dat te realiseren en er toestemming voor te krijgen duurt heel lang en is heel kostbaar. Dat zou een stuk makkelijker moeten worden, zodat het sneller en vaker gebeurt.“

„Er is natuurlijk meer nodig om de woningnood op te lossen. Je zult ook moeten bouwen op plekken die nu nog niet bebouwd zijn. Rondom Purmerend zijn enorm veel weilanden en daar zou best iets van opgevoerd mogen worden. Ik hou ook heel erg van natuur. En ik zeg ook zeker niet dat je weilanden maar helemaal vol moet bouwen met nieuwe woonwijken. Maar een stukje ervan mag best als dat ervoor kan zorgen dat mensen aan een goede, betaalbare woning kunnen komen.“

'Sociaal aspect is belangrijk, maar ook duurzaamheid'

Naam: Daniëlle Sonder
Leeftijd: 37
Woonplaats: Oostzaan
Woonsituatie: koopwoning

„Ik was heel blij toen de brief in de bus viel met de uitnodiging voor het Burgerberaad. Het leek me meteen interessant om als burger mee te kunnen denken en praten over een belangrijk thema. Dat is wonen natuurlijk, maar als het een ander thema was geweest, had ik me waarschijnlijk ook aangemeld. De opzet om met zo veel andere mensen met andere meningen na te denken over dit soort zaken, spreekt me aan. Voor zover ik weet is het de eerste keer dat het op deze manier wordt aangepakt. Op basis van hoe het allemaal is opgezet, heb ik er ook wel vertrouwen in dat er straks echt iets gedaan wordt met de uitkomsten.“

„Wonen is een heel groot en veelomvattend thema, dat ontzettend veel mensen bezig houdt. Dat merk ik in mijn eigen omgeving: het is voor veel mensen heel lastig om een huis te bemachtigen. Of het nou gaat om een huurhuis voor een gezin of een woning voor een alleenstaande die ontzettend veel geld kwijt is aan een relatief kleine wo-

ning. Ik ben zelf bijna vier jaar geleden vanuit Amsterdam naar Oostzaan verhuisd. Ik wilde eigenlijk wel in Amsterdam blijven wonen, maar het was al snel duidelijk dat dat niet ging lukken. Mensen stonden in de rij voor een woning en we waren tegen elkaar aan het oppieden. Ik heb ook best lang gezocht naar een andere woning.“

„In het Burgerberaad is voor mij het sociale aspect heel belangrijk. Dus betaalbare woningen voor kleine huishoudens en sociale huurwoningen. Die mogen wat mij betreft massaal gebouwd worden. Daarnaast is duurzaamheid voor mij een belangrijk onderwerp. Een woningcorporatie heeft onlangs in de Zaanstreek in een wijk alle woningen volledig geïsoleerd: nieuwe daken met zonnepanelen en zelfs nieuwe voor-gevels. Dat is echt top en het mag van mij overal gebeuren.“

„Wat ik ook hoor in mijn omgeving, is dat mensen gezamenlijk wonen heel aantrekkelijk vinden. In een soort hofje met een gezamenlijke tuin en een gezamenlijke schuur waarin gereedschap staat dat de bewoners met elkaar delen. Dat zie ik zeker ook als iets goeds voor de toekomst.“

'Die huisvesting moet toch beter te organiseren zijn?'

Naam: Rob Buijs
Leeftijd: 85
Woonplaats: Landsmeer
Woonsituatie: koopwoning

Rob Buijs. FOTO WIM EGAS

„Ik heb een paar kleinkinderen, die enorm aan het zoeken zijn naar een woning. Ze studeren nog, wonen op een kamer en het bedrag dat ze daarvoor moeten betalen, vind ik schrikbarend. Ruim 800 euro per maand kale huur. Er komt straks een moment dat ze hun studie hebben afgerond en op zoek gaan naar een woning voor zichzelf. Dan stuiten ze op allerlei problemen. Het is ontzettend moeilijk om daarvoor in aanmerking te komen en om iets te vinden dat ook nog betaalbaar voor ze is.“

„Dat heeft me aan het denken gezet over de woningmarkt en ik dacht: die hele huisvesting, het moet toch mogelijk zijn om dat op een andere en betere manier te organiseren? Daar wil ik graag over meedenken en meepraten en mij inzetten voor een democratische manier van woningvoorziening. Daar is dit Burgerberaad een prachtige gelegenheid voor.“

„Het grote probleem is natuurlijk dat er veel te weinig huizen beschik-

baar zijn en dan vooral huizen die jongelui ook kunnen betalen. Er zullen de komende tijd flink wat woningen bij moeten komen en de vraag is dan: waar? In het landschap of aan de randen van de stad, of moet je inbreien in de steden zelf? Het laatste heeft mijn voorkeur, vooral op plekken waar nu nog kantoorpanden en fabrieken staan die niet meer gebruikt worden. Het landschap moet zo veel mogelijk gespaard blijven. Tenminste, zo lang als het kan.“

Grooo

Bij het Burgerberaad Wonen Zaanstreek-Waterland werken de deelnemende gemeenten in deze regio samen met de Stichting Grooo.nu. Dat is een landelijke, onafhankelijke organisatie die op verzoek burgerberaden organiseert. De G staat voor 'group' (net als in bijvoorbeeld G7 als de groep van zeven belangrijkste industriële landen) en 1000 staat voor het maximum aantal deelnemers in een groep. De stichting ziet erop toe dat het overleg zorgvuldig plaatsvindt, op een manier die recht doet aan alle deelnemers en daadwerkelijk tot invloed van burgerdeelnemers leidt. Kijk voor meer info daarover op <http://www.grooo.nu>. Meer info over het regionale Burgerberaad is te vinden op grootzaanstreekwaterland.nl.